

Mecenatas

NORFA

LIETUVOS
NACIONALINĖ
FILHARMONIJA

koncertų
sezonas

Partneriai:

LRT | KLASIKA

LIETUVOS
rytas

lrytas.lt

MOTERIS

V A G A
KNYGYNŲ TINKLAS

TRINITI 3 JUREX
TALLINN RIGA VILNIUS

**Media
traffic**
TV VIEŠAJAME TRANSPORTE

Koncertai
tavo telefone

Bilietus platina

kakava.lt

Orkestro muzikos koncertas

Tęsiant Mikalojų Konstantiną Čiurlionį...

**Mikalojaus Konstantino Čiurlionio
150-asis jubiliejus**

**LIETUVOS MUZIKOS IR TEATRO
AKADEMIJOS SIMFONINIS ORKESTRAS**

Meno vadovas ir dirigentas
MARTYNAS STAŠKUS

Solistės:

AINĖ KAZIUKONYTĖ (fleita)

KAMILĖ KAUČIKAITĖ (fortepijonas)

MONIKA SAPIEGAITĖ (smuikas)

VAIVA SODAITYTĖ (violončelė)

2025 m. balandžio 13 d., Vilnius,
Filharmonijos Didžioji salė

www.filharmonija.lt

Programa

I

CARL REINECKE (1824–1910)

Koncertas fleitai ir orkestrui D-dur, op. 283, I dalis

Solistė AINĖ KAZIUKONYTĖ

(fleita, LMTA, lekt. Vytenio Gursčio kl.)

MIKALOJUS KONSTANTINAS ČIURLIONIS (1875–1911)

Noktiurnas Nr. 2 cis-moll, op. 6 (smuikui ir simfoniniam orkestrui aranžavo Jievaras Jasinskis)

Solistė MONIKA SAPIEGAITĖ (smuikas,

LMTA, prof. Rūtos Lipinaitytės kl.)

Noktiurnas Nr. 1 fis-moll, op. 4 (violončelei ir

simfoniniam orkestrui aranžavo Jievaras Jasinskis)

Solistė VAIVA SODAITYTĖ (violončelė,

LMTA, doc. Edmundo Kulikausko kl.)

LUKAS BUTKUS (g. 2000)

Koncertas fortepijonui ir simfoniniam orkestrui „Zodiakas“ (premjera)

Solistė KAMILĖ KAUČIKAITĖ (fortepijonas,

LMTA, prof. Jurgio Karnavičiaus kl.)

II

MIKALOJUS KONSTANTINAS ČIURLIONIS

Simfoninė poema „Jūra“

LIETUVOS MUZIKOS IR TEATRO

AKADEMIJOS SIMFONINIS ORKESTRAS

Dirigentas MARTYNAS STAŠKUS

Fleitininkė **AINĖ KAZIUKONYTĖ** mokėsi

Kėdainių muzikos mokykloje, Kauno J. Gruodžio konservatorijoje, dabar studijuoja Lietuvos muzikos ir teatro akademijos (LMTA) pirmame magistrantūros kurse, lektoriaus dr. Vytenio Gursčio klasėje. A. Kaziukonytė yra Juozo Pakalnio, „Muzikinės akvarelės“ ir kitų konkursų daugkartinė laureatė ir diplomantė, juose groja kaip solistė ir su įvairiais ansambliais. Fleitininkė dalyvauja orkestro sesijose LMTA, tobulinasi vasaros stovyklose, meistriskumo kursuose užsienyje. Atlikėja dirba Kauno miesto simfoniniame orkestre.

KAMILĖ KAUČIKAITĖ studijuoja LMTA

koncertmeisterio ir muzikologijos specialybės, fortepijoną – pas prof. Jurgį Karnavičių. Ji yra dalyvavusi meistriskumo kursuose pas tokius

pianistus kaip Anne Queffélec, Hortense Cartier-Bresson, Lukas Geniušas, Jarredas Dunnas, Veronika Vitaitė ir daugelis kitų. K. Kaučikaitė koncertuoja su įvairiais solistais ir fortepijoniniu kvartetu „Evara“, su juo 2023 m. laimėjo pirmą vietą XXII tarptautiniame Lietuvos kompozitorių kamerinės muzikos atlikimo konkurse. Dvejus metus (2020, 2021) pianistė dalyvavo koncerte „Neatpažinti M. K. Čiurlionio muzikiniai ciklai“, tai buvo paskata domėtis šiuo didžiu lietuvių kompozitoriumi ir ieškoti rakto į jo muziką.

Smuikininkė **MONIKA SAPIEGAITĖ** mokėsi Ignalinos M. Petrausko muzikos mokykloje pas mokytoją Virginiją Stuglienę, Nacionalinėje M. K. Čiurlionio menų mokykloje pas prof. Undinę Jagėlaitę. Dabar M. Sapiėgaitė studijuoja LMTA trečiame kurse, prof. Rūtos Lipinaitytės klasėje. Smuikininkė yra daugelio respublikinių ir tarptautinių konkursų laureatė, groja tiek solo, tiek kameriniuose ansambliuose. Kaip solistė ji yra grojusi su Nacionalinės M. K. Čiurlionio menų mokyklos simfoniniu ir Šv. Kristoforo kameriniu orkestrais. M. Sapiėgaitė yra trio „Primavera“ ir Šv. Kristoforo kamerinio orkestro narė.

Violončelininkė **VAIVA SODAITYTĖ** – Kauno J. Naujallio muzikos gimnazijos alumnė, daugelio tarptautinių ir respublikinių konkursų laureatė, ne kartą grojusi solo su Kauno miesto simfoniniu orkestru. Violončelininkė aktyviai koncertuoja, dalyvauja įvairiuose muzikiniuose projektuose bei kursuose Lietuvoje ir užsienyje. Ji tobulinosi pas tokius violončelininkus kaip Ėrikas Kiršfeldas, Henry-Davidas Varema, Pieteris Wispelwey'us ir kiti. 2022 m. V. Sodaitytė tapo trio „Primavera“ ir styginių kvarteto „Helio“ nare, su kvartetu du kartus dalyvavo Europos kamerinės muzikos asociacijos (ECMA) sesijose. Šiuo metu violončelininkė studijuoja LMTA, doc. Edmundo Kulikausko klasėje.

MARTYNAS STAŠKUS yra Lietuvos nacionalinio operos ir baleto teatro (LNOBT) dirigentas, Nacionalinės M. K. Čiurlionio menų mokyklos simfoninio orkestro ir LMTA studentų simfoninių orkestrų meno vadovas. 1993 m. jis įkūrė kamerinį chorą „Salutaris“, su juo dalyvavo ir pelnė apdovanojimų tarptautiniuose chorų konkursuose. Dirigentas yra daugelio tarptautinių choro dirigavimo konkursų laureatas: Vroclave (Lenkija) laimėta pirmoji, Arece (Italija) – trečioji, Miltenberge (Vokietija) – antroji, J. Naujallio konkurse Vilniuje – pirmoji vieta.

Per beveik 30 kūrybinio darbo metų LNOBT M. Staškus dirigavo apie pusšimtį operų ir baletų, taip pat daug spektaklių kituose teatruose. Dirigentas parengė premjerai nacionalinius veikalus – B. Kutavičiaus operą „Lokys“ (taip pat

ir šios operos CD įrašą, Suomijos firmos „Ondine“ išleistą 2002 m.), sceninį diptichą „Ugnis ir tikėjimas“, M. Urbaičio baletą „Acid City“. M. Staškus dirigavo festivaliuose „Gaida“, „Iš arti“, F. Schuberto ir J. Haydno, Vilniaus, Pažaislio, Trakų, M. K. Čiurlionio, „Murten Classics“ Šveicarijoje ir kituose.

Dirigentas parengė koncertinių programų su Lietuvos nacionaliniu ir Lietuvos valstybiniu simfoniniais, Lietuvos, Klaipėdos, LMTA, VDU kameriniais ir kitais Lietuvos orkestrais, taip pat Jenos ir Pietų Reino Vestfalijos filharmonijų, Triesto operos teatro, Ankaros simfoniniais, „Kremerata Baltica“ ir kitais orkestrais; su įvairiais kolektyvais gastrolavo Danijoje, Estijoje, Italijoje, Lenkijoje, Olandijoje, Prancūzijoje, Švedijoje, Šveicarijoje, Vokietijoje, Taivane, Turkijoje, Kosta Rikoje.

Šiomet M. Staškus pelnė Vyriausybės kultūros ir meno premiją. Dirigentas yra LMTA profesorius; 2019 m. jis apdovanotas LR kultūros ministerijos garbės ženklu „Nešk savo šviesą ir tikėk“.

LIETUVOS MUZIKOS IR TEATRO AKADEMIJOS SIMFONINIS ORKESTRAS įsteigtas 1953 m.

ir yra antras seniausias iš dabar gyvujančių Lietuvos simfoninių kolektyvų. Orkestrą sudaro Styginių bei Pučiamųjų ir mušamųjų instrumentų katedrų studentai, kurie kasmet pavasarį ir rudenį susiburia bendram muzikavimui ir rengia naujas programas. Tuomet akademijos erdvės prisipildo orkestro repeticijų garsų, sienas drebindama didingas repetuojančio kolektyvo skambesys. Skirtingais laikotarpiais su šiuo jaunimo orkestru dirbo ir jį ugdė ryškiausi Lietuvos batutos meistrai ir atlikėjai: Abelis Klenickis, Jurgis Fledžinskas, Juozas Domarkas, Gintaras Rinkevičius, Laurynas Vakaris Lopas, Robertas Šervenikas. Nuo 2013 m. orkestrui vadovauja dirigentas prof. Martynas Staškus.

Šiomet plačiai Lietuvoje ir visame pasaulyje minimas kompozitoriaus ir dailininko Mikalojaus Konstantino Čiurlionio 150-asis jubiliejus. Pagerbiant šį iškilų menininką, Lietuvos muzikos ir teatro akademijos (LMTA) Meno centro ir Kompozicijos katedros iniciatyva pirmą kartą Lietuvoje įgyvendinamas autorinės muzikos kūrybos projektas „Tęsiant M. K. Čiurlionį: muzikos stiliaus komponavimo teorinė-praktinė studija ir meninė sklaida“. Projektą sudaro stilizacijų ir rekompozicijų konkursas „Tęsiant M. K. Čiurlionį“, jo laimėtojų kūrinių koncertai Lietuvos miestuose ir iškilmingas koncertas Nacionalinėje filharmonijoje, čia pirmą kartą skamba kompozitoriui Lukui Butkui šio konkurso užsakytas Koncertas fortepijonui ir simfoniniam orkestrui „Zodiakas“.

Programą pradeda M. K. Čiurlionio kompozicijos mokytojo **Carlo Reinecke's Koncerto fleitai ir simfoniniam orkestrui** pirmoji dalis.

C. Reinecke buvo ne tik kompozitorius, bet ir vienas žymiausių pianistų, Leipcigo „Gewandhaus“ orkestro dirigentas, Leipcigo konservatorijos direktorius ir puikus kompozicijos bei fortepijono pedagogas. Tarp jo mokinių – Edvardas Griegas, Maxas Bruchas, Leošas Janáčekas, Isaacas Albénizas ir kiti. Čiurlionis pas Reineckę studijavo 1901–1902 metais. Reinecke's muzika virtuosiška, išpuoselėta, melodinga, stiliumi šiek tiek artima R. Schumannui, F. Mendelssohnui, J. Brahmsui.

Vėlyvuosiu romantizmu dvelkiančius **Noktiurnus Nr. 1 fis-moll, op. 4, ir Nr. 2 cis-moll, op. 6, Mikalojus Konstantinas Čiurlionis** originaliai sukūrė fortepijonui, šiandien juos girdime simfoniniame apdare, aranžuotus kompozitoriaus Jievaro Jasinskio.

Jaunasis kūrėjas **Lukas Butkus Koncertui fortepijonui ir simfoniniam orkestrui**

„Zodiakas“ pasirinko įdomų komponavimo principą, apie kurį ir pasakoja: „Kūrinys parašytas remiantis dviem Čiurlionio kūrybos pavyzdžiais: žymiąja Fuga b-moll fortepijonui ir dvylikos paveikslų serija „Zodiakas“. Fugos tema išsiskiria savo chromatškumu – joje nuskamba vienuolika iš dvylikos oktavų sudarančių garsų. Ši ypatybė man asocijavosi su paveikslų serija, tapusia kūrybinio proceso raktu: įžangą, dvylika vientisų visumą sudarančių dalių, paremtų zodiako ženklais, ir epilogas. Tai simbolinė kelionė per metų ciklą.

Fugos tema tapo muzikinės medžiagos pagrindu: skirtingais varijuotais pavidalais ją projektavau ant viduramžių alchemiko Heinricho Corneliuso Agrippos sukurtų magiškųjų kvadratų, asocijuojamų su planetomis ir juos „glbojančiais“ zodiako ženklais. Remiantis šiais kvadratais, tema varijuojama 400 kartų. Dramaturginį naratyvą padėjo sukurti paveikslų ciklo „Zodiakas“ simbolika, spalvos ir jų sukeltos asociacijos. Kūrinys prasideda nuo mergelės ženklo, po kuriuo gimė Čiurlionis. Įžangoje solistas (-ė), prieš atsisėsdamas prie instrumento, prašomas pažvelgti į įsivaizduojamą dangaus skliautą tarytum karūnuotasis siluetas paveiksle „Saulė eina Mergelės ženklu“. Orkestras įstoja imituodamas lietuviškų kaimo laukų vėją. Su fortepijono įstojimu zodiako ratas pradeda suktis, o varpo dūžis kaskart pažymi naujo mėnesio pradžią: mistinė mergelė, svyruojančios svarstyklės, kilmingasis skorpionas, medžiojantis šaulys, reflektuojantis ožiaragis, didingasis vandenys, pasakiškos žuvys, kalnus užkariaujantis avinas, saulę pasitinkantis jautis, prarajos atskirti dvyniai, besivaduojantis vėžys, sparnuotas liūtas.“

L. Butkus taip pat yra pianistas bei muzikos kritikas, įvairių Lietuvos ir užsienio kompozitorių ir pianistų konkursų laureatas. 2024 m. jis apdovanotas Lietuvos kompozitorių sąjungos jaunojo kompozitoriaus premija, jo kūryba atliekama Lietuvos ir pasaulio scenose.

M. K. Čiurlionio simfoninė poema „Jūra“

Dar XIX a. pabaigoje Čiurlionį, apsilankiusį Palangoje, sužavėjo jūra. Po kelerių metų savo geriausiam draugui Eugenijui Moravskiui jis pasakė: „Kaip gaila, kad tu nežinai, kas yra jūra. Kada nors ji suskambės simfoniniame orkestre.“ Parašęs kantatą „De profundis“ (1899), simfoninę poemą „Miške“ (1901), styginių kvartetą (1902), daugumą fortepijoninių kūrinių, harmonizavęs liaudies dainų, 1903 m. Čiurlionis pradėjo simfoninę poemą „Jūra“, bet dailės studijos šį darbą nutraukė, tad ji buvo baigta tik 1907 metais. Apimtimi, užmoju bei turinio gylumu poema artima simfonijai. Šio veikalo, kaip ir simfoninės poemos „Miške“, autoriui nebuvo lemta išgirsti – „Jūra“ pirmąkart atlikta praėjus dvidešimt penkeriems metams po jo mirties – 1936 m. Kaune, dirigavo kompozitorius Balys Dvarionas.

Simfoninė poema prasideda šviesia, iškilminga styginių tema, kuri paruošia arfų pasąžas. Tai pagrindinė kūrinio tema – tarytum švelnus vėjelis žadintų snaudžiančią jūrą. Styginių fone pasigirsta lietuvių liaudies dainos „Motule mano“ motyvas ir krentančios gamos pavidalo melodija (šalutinė tema), kurios abi plėtojamos polifoniškai. Temų plėtojimo epizode kompozitorius pasiekia didžiulę dramatinę įtampą, kuri dar labiau išryškėja priešpriešinant šviesią pagrindinę temą ir niūrų audros motyvą bei įvedant keletą naujų temų. Po jų vėl pasigirsta pagrindinė kūrinio melodija.

Simfoninėje poemoje „Jūra“ Čiurlionis poetinį gamtos peizažą gretina su žmogaus gyvenimu. Rami ir šėlstanti, žaisminga ir rūsti jūra tarytum simbolizuoja dvasinių polėkių prasmingumą, lyg matytume kenčiantį, kovojantį, siekiantį idealo žmogų. Šis opusas – ryškus kompozitoriaus talento ir profesinio meistriškumo pavyzdys, Čiurlionis čia atvėrė naujus kelius lietuvių profesionaliajai muzikai. Šiame koncerte atliekama E. Balsio „Jūros“ redakcija.

Redaktorė *Justa Adomonytė-Šlekaitienė*,
kalbos redaktorė *Rita Markulienė*

Informuojame, kad organizatorius filmuoja ir fotografuoja renginį archyavavimo ir transliavimo tikslu.

**Kviečiame į kitus koncertus
Filharmonijos Didžiojoje salėje!**

Balandžio 16 d., trečiadienį, 19 val.

Orkestro muzikos koncertas

„Menų pašaukti. *Con fuoco*“

**Nacionalinės M. K. Čiurlionio menų mokyklos
80-mečiui ir Mikalojaus Konstantino Čiurlionio
150-osioms gimimo metinėms**

NACIONALINĖS M. K. ČIURLIONIO MENŲ MOKYKLOS
SIMFONINIS ORKESTRAS

(meno vadovas Martynas Staškus)

Solistai: BRIGITA ZAVARSKYTĖ (fortepijonas), VASARĖ
VAIČIULYTĖ (fortepijonas), ROKAS DIRŽYS (smuikas),
GIEDRA JULIJA TUTKUTĖ (arfa), JONAS MIKELIŪNAS
(marimba), JOVITA KASPERAVIČIŪTĖ (eufonija)

Dirigentas MARTYNAS STAŠKUS

Programoje – Mikalojaus Konstantino Čiurlionio, Carlo
Reinecke's, Ralpho Vaughano Williamso, Emmanuelio
Séjourné ir kt. kūriniai

Balandžio 17 d., ketvirtadienį, 19 val.

Orkestro muzikos koncertas

„Violončelės magija“

LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS ORKESTRAS

(meno vadovas ir vyr. dirigentas Modestas Pitrenas)

Solistas STANISLAS KIM (violončelė; Tarptautinio
Klaipėdos Davido Geringo violončelininkų konkurso
nugalėtojas)

Dirigentas DAVIDAS GERINGAS

Programa:

VYTAUTAS LAURUŠAS – „Maldų simfonija“ kameriniam
orkestrui

EDWARD ELGAR – Koncertas violončelei ir orkestrui

e-moll, op. 85

FELIX MENDELSSOHN – Simfonija Nr. 3 a-moll, op. 56,
MWV N 18, „Škotiškoji“

Balandžio 23 d., trečiadienį, 19 val.

Kamerinės muzikos koncertas

„Lietuvos ir Ukrainos jungtys“

VALSTYBINIS VILNIAUS KVARTETAS

NATALIA KULEBA (altas)

Programa:

BORYS LYATOSHYNSKY – Styginių kvartetą Nr. 2

OSVALDAS BALAKAUSKAS – Styginių kvartetą Nr. 3

FELIX MENDELSSOHN – *Capriccio*, op. 81; Styginių
kvintetas Nr. 2 B-dur, op. 87

Skaitmeninė Filharmonija –
daugiau kaip 170 aukščiausios kokybės koncertų
visur ir visada:

nationalphilharmonic.tv